

Gerhard SCHRÖDER

Németország Európában*

Európa e századkezdeten történelmi választások előtt áll. Az Európai Unió sikeres bővítése, a gazdasági és pénzügyi unió megszilárdítása, az európai integráció folytatása korunk nagy kihívásai.

Az európai integráció Európa történetének legjelentősebb és legsikerültebb politikai terve. A tagországok békéjének, biztonságának és stabilitásának megalapozója; a fellendülés, a növekedés, a foglalkoztatottság útját nyitja meg Németország és az Európai Unió számára. Ezért a német Szociáldemokrata Párt mindent meg fog tenni, hogy a folyamat előbbre haladjon, kibontakozzék a XXI. század folyamán is.

Aszociáldemokraták azt akarják:

1. A belső piacnak és a monetáris uniónak a növekedést és a foglalkoztatottságot kell szolgálnia

A globalizált gazdaságban Európa, az eurónak köszönhetően, vonzóbb területté válik a befektetők számára. Folytatunk kell a belső piac rendszeres kiépítését. Ehhez az szükséges, hogy az összes tagországok teljesítsék vállalásaikat, és az adott határidőkön belül nyissák meg gáz-, villanyárampiacait, valamint postai szolgáltatásokat, hogy a konkurencia torzulásait elkerüljük. Arra is vigyázunk kell, hogy a szükséges adaptációk társadalmilag elviselhetőek legyenek. A belső piac és a közös pénznem a pénzügyi politika nagyobb fokú összehangolását is szükségessé teszi, csakúgy, mint az egészséges értéktözsde kialakítását.

2. Szavatolnunk kell a belbiztonságot

Úgy véljük, hogy a biztonság inkább szavatolható a bővített Európa keretében, semmint magányos lovagi akciókkal.

Ezért az SPD a következőket kéri:

- az Európai Rendőri Hivatal mint vezető, végrehajtói hatáskörrel ellátott európai rendőrhatalom megszilárdítását, a bünyügyi rendőrség szövetségi hivatalának (Bundeskriminalamt) mintájára;
- egy európai ügyészség felállítását, abból a célból, hogy a nemzeti rendfenntartó szolgálatok együttműködéséből fakadó feladatokat ellássa, és kövesse az Európai Rendőri Hivatal tevékenységét;
- egy európai határrendőrség létrehozását, azzal a feladattal, hogy az EU jövődöbéli külső határainak hatékony védelmét biztosítsa a szervezett bűnözés és a törvénytelen bevándorlás ellen;
- a jövődöbéli tagországok határain csak akkor szűnjék meg az ellenőrzés, amikor biztonsági intézkedések színvonalá megfelel az EU kritériumainak;
- bünyügyi téren fejleszteni kell a bírósági együttműködést, beleértve a nemzetközi határokon átnyúló bűncselekményekre kiróható büntetések harmonizációját;
- minden állampolgárnak meg kell adni azt a jogot, hogy az Európai Bírósághoz folyamodhassék az Európai Rendőri Hivatal által elkövetett vétségek miatt;
- ezen az alapvető emberi jogokat érintő területen szavatolni kell az Európai Parlament teljes körű parlamenti ellenőrzését.

3. Az állampolgárok jogait meg kell szilárdítani

Az európai politika a polgárokkal együtt, a polgárokért folytatott politizálást kell, hogy jelentse. Az ő jogaik állnak a politikai integrációért tett erőfeszítések középpontjában. Számításba véve az alkotmányosság különböző nemzeti hagyományait és az alapvető jogokról alkotott eltérő felfogásokat, az Alapvető jogok chartája fontos hozzájárulás az állampolgárok európai uniói identitásának körvonalazásához.

Az európai szociáldemokraták kívánták azt, hogy a társadalmi-gazdasági jogoknak ugyanolyan fontosságot tulajdonítsanak, mint az alapvető szabadságjogoknak és az állampolgári jogoknak.

Az SPD fontosnak tartja, hogy

- Európa mint értékek közössége ne csak alapvető szabadságjogokat, állampolgári jogokat, egyenlőséget biztosítson, hanem gondja legyen arra is, hogy a hátrányos helyzetű személyeket képességeik szerint kezeljék, mint az európai társadalom teljes jogú tagjait. Ezért lehetőséget kell adni nekik, hogy részt vehessenek a gazdasági-társadalmi életben, és meg kell teremteni a gazdasági körülményeket ahhoz, hogy illő módon élhessenek;
- az Alapvető jogok chartáját be kell illeszteni az európai egyezményekbe, hogy ezáltal váljanak jogilag kötelezővé;
- a charta egyezményekbe foglalása után az EU állampolgárai számára lehetővé kell tenni, hogy panaszaikkal az Európai Bírósághoz fordulhassanak, amikor úgy vélik, hogy jogaikat az EU intézményei sértik. (...)

Végül az SPD lényegesnek tartja, hogy az Alapvető jogok chartájának kidolgozása az Európai Alkotmány megvitatásának kezdetét jelentse. A charta a jövőbeli alkotmány bevezetője kell, hogy legyen, oly módon, hogy az Unió értékei kidomborodjanak benne.

4. Ki kell dolgozni a kül- és biztonságpolitikát

Az EU közös kül- és biztonságpolitikája ösztönzi az európai integrációt, és erősíti az Unió cselekvőképességét.

Az európai Atlanti Szövetségen belüli szerepének, valamint az EU biztonságpolitikában betöltött szerepének növelése egyúttal a NATO erősítéséhez járul hozzá. Az atlanti partnerség marad továbbra is az európai biztonság alapja.

Az Uniónak képesnek kell lennie felelősségvállalóan cselekedni a stabilitásért és a biztonságért az euroatlanti térségben, és azon túl is. A közö európai kül- és biztonságpolitika fejlesztése a következő kormányközi konferencia egyik témája kell, hogy legyen. Középtávon arra kell törekednünk, hogy ezt a politikai területet közössé tegyük.

Az SPD mellett nyilatkozik, hogy az Európai Unió a közös kül- és biztonságpolitika révén globális felfogást alakítson ki a biztonságról, amely politikai, katonai, gazdasági, társadalmi és ökológiai elemekre épül, átcsoportosítja az európai kül-, biztonsági, védelmi és fejlesztéspolitikákat, és megerősíti konfliktusmegelőző képességünket. A jövőben az EU saját kezdeményezéséből avatkozhat be katonailag a válságok kezelésébe, valahányszor a NATO a maga egészében nem avatkozhat be.

5. Egyesíteni kell Európát

Több mint harminc évvel ezelőtt Willy Brandt keletpolitikája vetette meg az alapokat kontinensünk megosztottságának megszüntetéséhez. Ma az SPD-re az a feladat hárul, hogy fejezze be az ő történelmi művét a közép- és kelet-európai országok Európai Unióba való integrációja révén.

Az EU bővítése mind a csatlakozás jelöltjei, mind pedig a jelenlegi tagországok számára politikai és gazdasági nyereséget fog jelenteni. Jelentős előnyei lesznek a szervezett nemzetközi bűnözés elleni harc, valamint a törvénytelen bevándorlás elleni védelem terén is.

Az EU készen áll az új csatlakozások fogadására. Most már a tagjelölteken áll, hogy folytassák felkészülésüket a csatlakozásra, és éljenek a felkínált lehetőséggel.

Az SPD különösen azt hangsúlyozza:

- a csatlakozási tárgyalásokat minél gyorsabb ütemben és minél körültekintőbben kell folytatni, hogy a legelőbbre jutott országok részt vehessenek a következő európai választásokon 2004-ben;
- hétéves átmeneti határidő megállapítása szükséges a rendkívül kényes területeken, mint amilyen például a munkaerő és a szolgáltatások szabad forgalma;
- időben megoldást kell találni a határvidéki régiók sajátos problémáira, hogy versenyképesebbé váljanak, és gazdasági vonzerejük növekedjék.

6. A feladatok világos körülhatárolása

A feladatok történelemből örökölt megosztása az Európai Unió és tagországai között már nem felel meg a XXI. század igényeinek. A tagállamok – és Németországban a tartományok és önkormányzatok is – elvesztették e folyamat során a politikai kezdeményezés játékerét, pedig számos területen az ő szintjükön inkább hozhatók megfelelő döntések. Ezzel szemben az Európai Uniónak nincsenek meg mindig a szükséges jogosítványai ahhoz, hogy biztosíthassa érdekeit nemzetközi téren, vagy belső biztonságát.

A feladatok megosztásának jelenlegi rendszere nem világos és nem áttekinthető. Ezért gyakran nehéz megállapítani, mely politikai szint mely kérdésben dönt, amikor ez a döntés közvetlenül kihathat az állampolgárok életére. (...)

Ezért az SPD értékeli, hogy a szövetségi kormánynak Nice-ben sikerült meggyőznie partnereit: az újabb kormányközi konferencia alkalmával, 2004-ben a hatáskörök pontosabb elosztását kell elvégezni az EU és a tagországok között, a szubsidiaritás elvének tiszteletben tartásával. Az állampolgárnak pontosan külön kell tudnia választani, mely politikáért ki a felelős. Ezenkívül világos, átlátható döntési folyamatokat kell kialakítani az Európai Bizottság, az Európai Parlament Tanácsa között, hogy az állampolgár számára érthetőek legyenek.

Az SPD kéri továbbá az EU-tagállamok közel álló viszonya és szolidaritása elvének tiszteletben tartásával a következőket:

- érthető módon kell elhatárolni az EU politikai felelősségét a tagállamoktól a feladatok világos szétosztása révén. Az újabb hatáskörök Európai Unióra való átruházásának joga a tagállamok szintjét illeti meg. A feladatok megosztása a szövetségi kormány, a tartományok és az önkormányzatok között belpolitikai kérdésként marad;
- intézkedéseket kell hozni európai szinten a hatáskörök burkolt átruházása ellen. Az egymást átfedő hatáskörök, például azok, amelyek a belső piaccal vagy a konkurenciaszabályokkal kapcsolatosak, nem vezethetnek oda, hogy megfosszák az államokat felelősségüktől és lényegüktől;
- nemzeti szintre kell átruházni azokat a feladatokat, amelyek megfelelőbben végezhetők el a tagállamok által, tiszteletben tartva a szubsidiaritás elvét oly módon, hogy ez ne jelentsen kockázatot a

belső piac számára. Ez különösképpen vonatkozik az Unió agrár- és strukturális politikájának hatáskörére, azért, hogy a tagállamoknak továbbra is legyen mozgásterük az önálló regionális és strukturális politikához;

– a tagállamok őrizzék meg képességüket önmaguk megszervezésére, a közszolgálati feladatok ellátásának biztosítása végett;

– meg kell erősíteni az EU cselekvési képességét a kül- és biztonságpolitika, a belső biztonság és a bevándorlás kérdésében a közösségi politika elmélyítése révén, amennyiben a tagállamok egyenlően mind kevésbé vannak abban a helyzetben, hogy nemzetközi érdekeiket hatékonyan érvényesíthessék;

– az európai szintű döntéshozatali átláthatóság fokozásáért a Bizottságot erős európai végrehajtó szervé kell alakítani az Európai Parlament jogosítványainak megszilárdítása révén, döntéshozatali hatalmának kiszélesítésével, teljes költségvetési illetékeség ráruházásával és a Miniszteri Tanács átalakítása révén az Államok Európai Parlament melletti Kamarájává.

7. Európa jövőjének demokratikus megszervezése

Senki sem tudta tíz évvel ezelőtt, milyen lesz a mai Európa. Ma sem tudja senki, milyen lesz tíz év múlva. De akárcsak tegnap, ma is van egy bizonyosság: Európa jövője állampolgárai kezében van. Ezért akarunk elkötelezett módon harcolni Európa jó jövőjéért.

Többet kell gondolkodnunk azon, hogy milyen struktúrákban és milyen alkotmányos kontextusban oldhatjuk meg jobban a jövő problémáit.

A Német Szociáldemokrata Párt kötelezettséget vállal azért, hogy Németországban és Európában nyilvános vita kezdődjék az Európai Unió politikai célkitűzéseiről, struktúráiról és döntési mechanizmusairól.

Azt akarjuk,

– teljes mértékben kapcsolódjunk be az alkotmányos alapok megszilárdításának munkájába és megvitatásába a nemzeti parlamentek és az Európai Parlament keretében, az igazi parlamenti vita szellemében;

– ~~ik~~ ~~sz~~ ~~uk~~ az egyezményekbe az Alapvető jogok chartáját, és ezáltal egy újabb lépést tegyünk az Európai alkotmány megvalósítása felé;

– alakítsuk ki a hatalom megosztás európai rendszerét az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között a demokratikus legitimitás, a hatékonyság és az átláthatóság elvének megfelelően;

– a döntési egyezmények és eljárások egyszerűsítését és demokratizálását;

– a feladatok világos megosztását az Európai Unió, a tagállamok, atartományok és önkormányzatok között;

– vessük meg az alapjait az Európai Unió hatékony külpolitikájának.

Európa jövőjét illetően bízunk abban, hogy

– tíz év múlva a mainál nagyobb, integráltabb Európában fogunk élni,

– tíz év múlva olyan Európában fogunk élni, amelynek lesz alkotmánya,

– tíz év múlva olyan Európában fogunk élni, amelynek egyetlen pénzneme lesz,

– tíz év múlva olyan Európában fogunk élni, amelynek közös értékei lesznek, és különböző nyelvei, kultúrái.

Fordította: OSVÁTH Annamária

* *Le Monde*, 2001. május 8. Rövidített szöveg. Az Európai Unió jövőjére vonatkozó ezen indítványt, amelyet a Németországi Szociáldemokrata Párt (SPD) készített elő, és amelyet április 30-án ismertettek, a november 19–23. közötti nürnbergi kongresszuson vitatnak majd meg. Ezt a szöveget az SPD elnökének, Gerhard Schrödernek a védnöksége alatt dolgozták ki.

Lionel JOSPIN

Európa jövője

Hölgyeim és Uraim!

A most már globalizált világban a mi Európánk nem elégedhet meg azzal, hogy a viszonylagos virágzás és stabilitás szigete. Az ilyen önző befelé fordulás illúziókergetés és önmegtagadás volna. Európa egy modell hordozója, mégpedig a világra nyitott modell, a Földközi-tengerre és partvidékére példának okáért. Az a hivatása, hogy a globalizációt a jog és az igazság irányába terelje.

Európának befolyásolnia kell a világ sorsát

Erős Európát akarok, amely teljes mértékben felelősséget vállal a világrend újraértelmezésében, és amely kialakítja az eszközöket a béke, a szolidaritás és a pluralizmus üzenetének keresztülviteléséhez.